

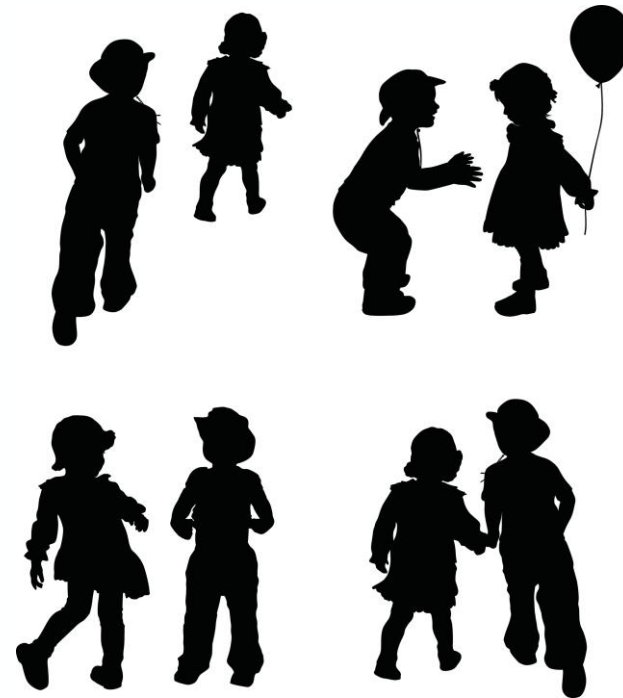


Forebygging av krenking av barn blant voksne gjennom utvikling av et inkluderende arbeidsmiljø.

Krenking av barn i utvidet forstand

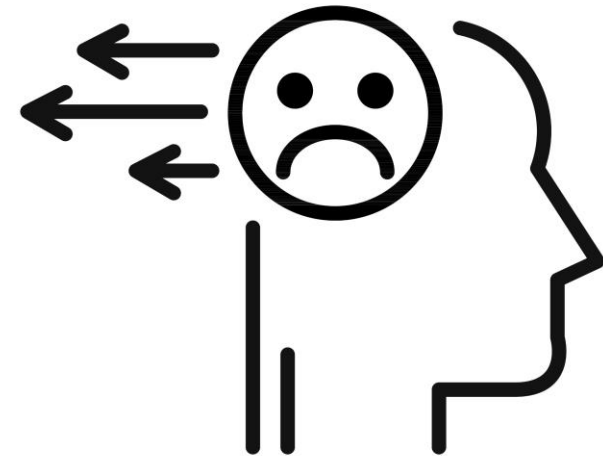
Alle elever har rett til å ha et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring.

- Forebygging av ytringer og annen pedagogisk praksis som truer helse, trivsel og læring enten faglig eller sosial
- Urett mot barn som truer barnets egenverd og integritet

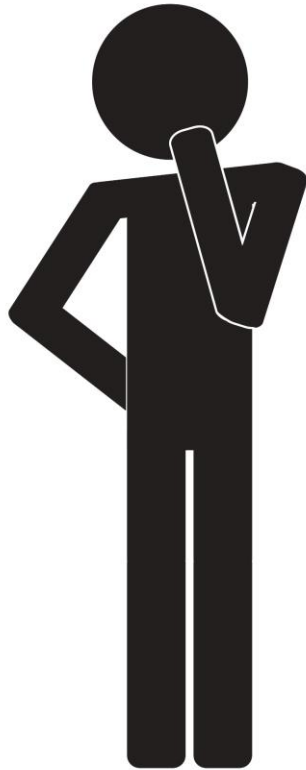


Krenking av barn i utvidet forstand

- Det å over tid oppleve manglende mestring faglig eller sosialt fordi de voksne har urealistisk høye forventninger til barnet.
- Det kan handle om manglende eller for lave forventninger fra de voksne som signaliserer at de ikke har troen på barnet.
- Det kan handle om å bli tatt ut av fellesskapet
- At barnet føler seg stigmatisert, annerledes eller uthengt i fellesskapet.



Hvorfor krenker voksne barn?





«Konvensjoner kan i prinsippet gi barn hvilke som helst rettigheter, men de kan ikke like lett produsere de følelsmessige forpliktelsene som er forutsetningen for ethvert barns oppvekst og beskyttelse».

(Rosenberg, 2005, s. 98-99)

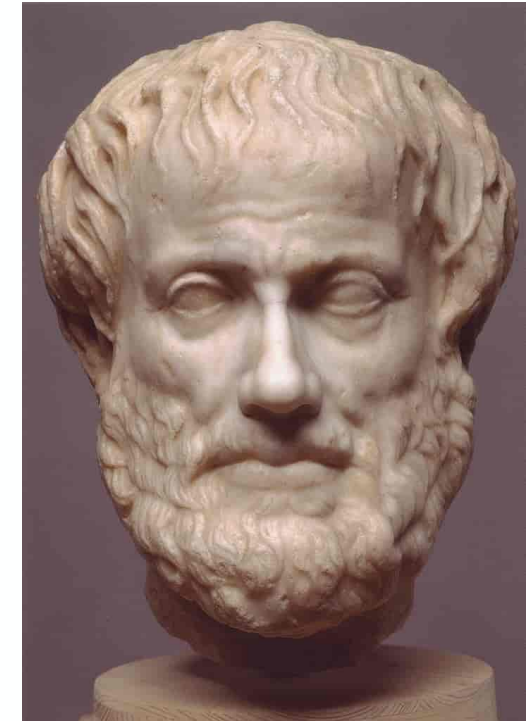
The diagram consists of two green, irregularly shaped areas separated by a horizontal line. The top area is labeled 'Praxis' and contains three curved arrows forming a cycle: one at the top pointing right, one on the left pointing up, and one on the right pointing down. The bottom area is labeled 'Praxis-driver' and contains two curved arrows pointing towards each other from the top. A thin horizontal line runs across the middle, separating the two sections.

Praxis

Praxis-driver

Moralfilosofien

- Dersom viljen ikke er fri, så kan heller ikke mennesket holdes ansvarlig for sine handlinger (Aristoteles, 2013)
- Det er altså kun den «frivillige» handlingen vi kan ansvarliggjøres for, og for å kunne vurdere «frivillighet» legges det til grunn at den som utfører handlingen må inneha både *kunnskap* og *kontroll* (Svendsen, 2013).
- Det er bare i de tilfellene der fornuft og dømmekraft er hemmet eller "blokkert" at samfunnet kan se med forståelse på den som har handlet i strid med moralprinsippene».
- Kriminelle lavalder knyttes til «*barnets bristende utvikling, ofte i termer som manglende modenhet og moralsk innsikt*» (Gröning, 2014, s. 317)
- Barn har også i mindre grad den samme evne til (viljens) motstandskraft mot impulser til å begå handlinger som bryter med lovverket (Gröning, 2014).



Moralfilosofien

- Skolens forståelse av den frie viljen og skyldspørsmål av stor betydning.
- Hvorvidt man vurderer utfordrende atferd som mangel på kunnskap, kontroll eller som et resultat av frie valg, blir avgjørende for hvilken pedagogisk respons vi møter barnet med



Individorienterte modeller

- Atferd knyttes ofte knyttes til mer eller mindre stabile personlighetstrekk eller karakteristika ved individet
- Kausalitet mellom den antatte personligheten og atferd
 - Nevrobiologi
 - Nevropsykologi
 - Nevropedagogikk
- Risikofaktorer for utvikling av utfordrende atferd
 - Temperament
 - Impulskontroll
- Diagnoser som en forklaring



«Endelig klarte vi å finne ut av Roar. Han har fått en ADHD-diagnose. Det var virkelig en stor lettelse for meg... mitt ansvar som lærer er endelig avklart, for å si det sånn. Diagnosen bekrefter Roars spesielle problemer.

Nå har Roar fått medisinen sin, og følgelig kan jeg forvente at han oppfører seg ordentlig og tilpasser seg atferdsnormene. Fra nå av ... mener jeg ... ting kommer til å bli normalt igjen. Hvis ikke, vil han bli flyttet til "gruppen for de med dårlig oppførsel"

(Berg, 2013, s. 274)

Tourettes syndrom

Tourettes syndrom er en tilstand med tilbakevendende tics. Et tic er en ufrivillig, plutselig, rask, gjentakende, ikke-rytmisk bevegelse eller lyd.



Sosialkonstruktivistiske modeller

- En kritikk mot det individorienterte
- Kritikk mot kausalitet og determinismen
- Legger i liten grad vekt på egenskapsforklaringer
- Drapetomi (Jutel, 2009).
- Depresjon (Root et al., 2019)
- Unge uføre (Lima & Helde, 2019)
- Hva er det med vår pedagogiske praksis?



Forståelse og konsekvenser

Utgangspunkt	Tidlig innsats og Kartlegging	Omfang av lærevansker og diagnoser	«Den frie viljen»	Pedagogisk tilnærming	Åpning for medvirkning
Individorienterte modeller					
Sosialkonstruktive modeller					



Så tidlig kan ADHD oppdages

- ⓕ Mistanke om diagnosen er den vanligste årsaken til at barn og unge henvises til psykisk helsevern, ifølge Helsedirektoratet. ADHD-Norge mener tidlig oppdagelse er viktig.

Sist oppdatert: 05.02.2022

Det anslås at tre til fem prosent av barn under 18 år har ADHD. Tallet tilsvarer i snitt ett barn i hver skoleklasse i landet.

– Problemene kommer som oftest til syne i tidlig skolealder, noe som fører til at foreldrene til barnet oppsøker profesjonell hjelp og utredning. Det hender man ser ADHD-symptomer enda tidligere, men slike tilfeller er det knyttet mer usikkerhet til, sier professor Jan Haavik ved Universitetet i Bergen, som har forsket på ADHD i 20 år.

Jo nærmere skolealder barnet er, jo mer sikker vil en diagnose være, ifølge professoren.

– Hjernen og atferden modnes i denne tiden, men det er individuelle forskjeller innen modningshastighet.

De vanligste tegnene



Jan Haavik. Foto: Melanie Burford

TIDSSKRIFT FOR NORSK PSYKOLOGFORENING

PSYKOLOGI

[TIDLIGERE UTGAVER](#) | [ABONNEMENT OG LØSSALG](#) | [STILLINGSANNONSER](#) | [FOR ANNONSØRER](#) | [SKRIV FOR OSS](#) | [OM OSS](#) | [ENGLISH](#)

Du er her: [Psykologtidsskriftet](#) ▶ [Utgave 9-2017](#) ▶ [Artikkel](#)

Fagessay

 Skriv ut  Last ned PDF  Kjøp denne utgaven  Del

Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 54, nummer 9, 2017, side 834-843

Lesevansker

Oppsummering av ny forskning

Tekst [Jan Erik Klinkenberg](#)

Kontakt jekli@frisurf.no

Spesialist i klinisk psykologi

Vi kan med rimelig sikkerhet predikere hvem som er i risiko for å utvikle lese- og skrivevansker før og ved skolestart. Det finnes også evidensbaserte, virksomme tiltak som er både tids- og kostnadseffektive. Skoler og fagfolk må ta dette på alvor.



[PSYKOLOGFORENINGEN](#)

[LOGG INN](#)

Søk Søk på tittel, tema, forfatter, dato eller fritekst



Start søk her

søk

Avansert søk

Finn Bla deg fram til det du leter etter

Arbeid, organisasjon og ledelse • Fag, kultur og historie • Familie, barn og samliv • Klinisk psykologi • Kognitiv psykologi • Nevropsykologi og biologisk psykologi • Oppvekst, skole og utdanning • Personlighet og identitet • Psykologi og helse • Samfunns- og sosialpsykologi • Utviklingspsykologi



NLA
Høgskolen

§ 1-4. Tidleg innsats på 1. til 4. trinn

På 1. til 4. årstrinn skal skolen sørge for at elevar som står i fare for å bli hengande etter i lesing, skriving eller rekning, raskt får eigna intensiv opplæring slik at forventa progresjon blir nådd. Om omsynet til eleven sitt beste talar for det, kan den intensive opplæringa i ein kort periode givast som eineundervisning.

0 Føyd til med lov 8 juni 2018 nr. 27 (ikr. 1 aug 2018 iflg. res. 8 juni 2018 nr. 825), tidlegare § 1-4 endra paragrafnummer til § 1-5.

29.september 2022

**FAKE
NEWS**

Aldri mer lese- og skrive vansker

Tekst og foto: Kristian Øen

Forskere ved institutt for lese- og skrive vansker i barnehagen har nå forsket frem et nytt opplegg som mer eller mindre «utrykker» lese og skrivevansker god godt. «Dette er en gledens dag» sier barneminister Randi Mummi, som selv har strevd med lesing og skriving hele livet.



Opplegget som nå er forsket frem innebærer at barn som viser tegn til forsinket språkutvikling, blir sendt på egne internatleirer for intensiv trening i 3 måneder. Her vil de i tillegg til å spise Omega 3-rik mat også trene spesifikt på oppgaver som stimulerer hjernens språksenter. «Vi ser at så mange som 71% av barna klarer seg vesentlig bedre etter oppholdet. For en liten gruppe på ca. 30 % anbefaler vi et noe lengre opphold på inntil 6 måneder. Det som likevel ser ut til å være helt avgjørende, er at barna komme til oss så tidlig som mulig. «Når barna har startet på skolen er det ofte for sent, og vi ønsker oss derfor barna i barnehagealder» sier Gunnar Lesehesten som er forskningsleder på Språkdalen behandlingssenter.

Utvalget mener derfor at forsterket innsats ikke bør være forbeholdt elever på de laveste trinnene, men at skolen bør ha plikt til å gi forsterket opplæring til elever på alle trinn.

Utvalget foreslår videre at forsterket innsats ikke skal begrenses til lesing, skriving og regning, men gjelde all opplæring (s.370)

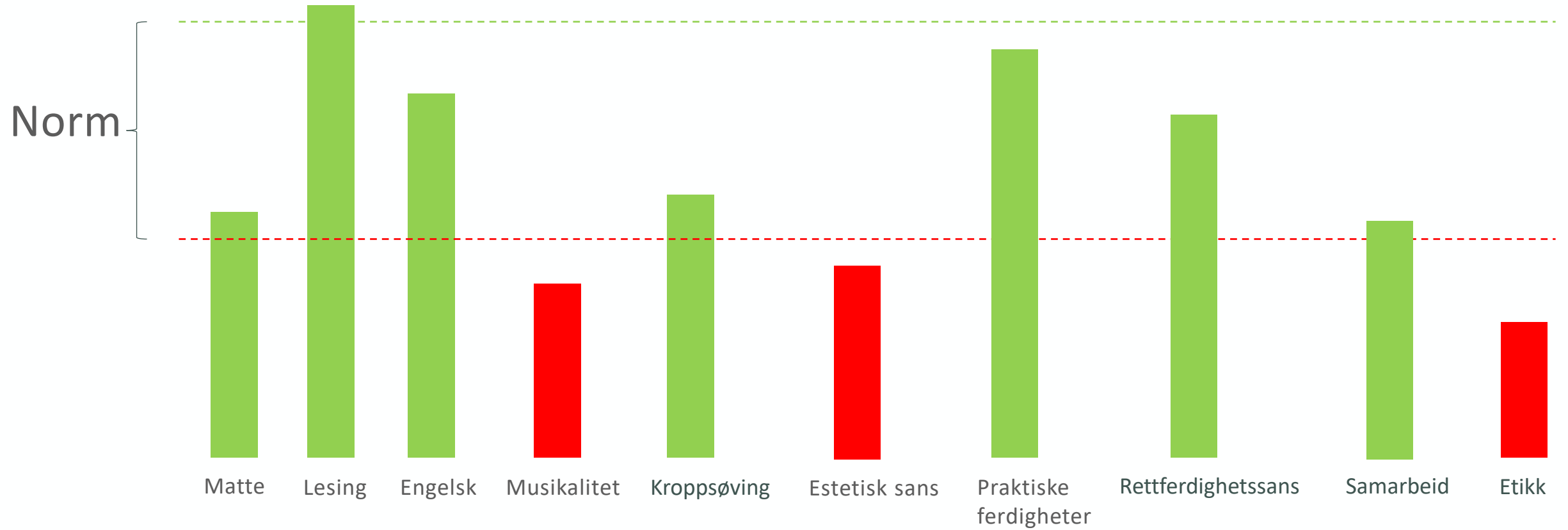
NOU

Norges offentlige utredninger 2019:23

Ny opplæringslov



NLA
Høgskolen





→ 2000 → Slutten av 2. klasse

→ 2007 → Slutten av 1. klasse

→ 2020 → Til jul i 1. klasse

→ 2030 → ??????

Kartlegging i barnehagen – en del av en voksende bekymringsindustri

Av førstelektor Mari Pettersvold og førsteamanuensis Solveig Østrem,
Høgskolen i Vestfold

Det samme mønsteret går igjen: Man leter etter et "normalt barn", men rammene for hva som er normalt, er så trange at et hvilket som helst barn risikerer å bli definert som avviker. Det er lett å få merkelappen "mestrer ikke".

Kartleggingsverktøyet TRAS (Tidlig registrering av språkutvikling) har til hensikt å kartlegge alle barns språkutvikling. Vår kritikk går ut på at verktøyet ignorerer nyere kunnskap om de store variasjonene i barns normalutvikling. TRAS bidrar til å snevre inn forståelsen av barnehagens språkmiljø ved at det trekker oppmerksomheten mot det som lar seg måle: Grammatikk og uttale blir viktigere enn barns kreative bruk av språket.



Pedagogikkprofessor ved Høgskolen i Oslo og Akershus vil gjerne kartleggingsverktøyene til livs.

– Kartlegging av barn er krenkende

Kan man bruke en oversikt over barnas utvikling i foreldresamtaler? spør en leser. – Ikke i det hele tatt, mener førsteamanuensis i pedagogikk, Anne Greve.

Trine Jonassen



Kapittel 2

«Kom som du er, og bli som oss?» 38

Sven Nilsen

Innledning 38

Bakgrunn 39

Fellesskolen og spenningen mellom fellesskap
og tilpasning, likhet og likeverd 39

Fellesskap – møte mangfold med «det samme»? 40

Forståelse og konsekvenser

Utgangspunkt	Tidlig innsats og Kartlegging	Omfang av lærevansker og diagnoser	«Den frie viljen»	Pedagogisk tilnærming	Åpning for medvirkning
Individorienterte modeller	Utrede barnets evner og forutsetninger ut i fra kriterier for normalitet				
Sosialkonstruktive modeller	Kartlegge barrierer og muligheter i læringsmiljøet				

– Eksplosiv økning i antall ADHD-diagnoser

Psykologspesialist Espen Idås tror mange av barna i statistikken kan ha helt andre problemer enn ADHD.



UTBREDT: ADHD er i dag den mest utbredte barnediagnosen ved siden av astma. (illustrasjonsbilde)
FOTO: SCANPIX



Guro Hatlo
Journalist



Anette Dotseth Stensholt
Journalist

Oppdatert 13.12.2017, kl. 10:18



Ifølge Reseptregisteret har antall personer med diagnosen i Norge økt fra 11 000 til 42 000 de siste ti årene.



Vestfold ligger høyt både på ADHD-diagnoser gitt til barn og medisinerings, og psykologspesialist Espen Idås beskriver økningen de siste årene som eksplosiv.



– Det er vanskelig å forstå at en hjerneorganisk lidelse skulle ha en sånn økning i en befolkning. Det har kanskje gått sånn man fryktet – at det er blitt en slags epidemi og en enkel forklaring på noe som er mer komplekst.



Fakta om ADHD

- > ADHD står for Attention Deficit/Hyperactivity Disorder
- > Nevrologisk forstyrrelse som primært innebærer økt uro og vansker med oppmerksomhet.



autisme (Foto: TV 2)

Tjuedobling av autismediagnoser de siste 15 årene

På femten år er det en tjuedobling av personer som får diagnosen
autismespekterforstyrrelser.

KB0wOokoSvZ2aV289rh5...

Er autisme blitt vanligere?

FRA ANDRE TIDSSKRIFTER

Trine B. Haugen Om forfatteren

ARTIKKEL

LITTERATUR

KOMMENTARER (0)

Den tilsynelatende økningen i prevalens av autisme skyldes sannsynligvis bedre registrering og endret diagnostisering.



Illustrasjonsfoto: Science Photo Library

Publisert: 30. juni 2015

No. 12, 30. juni 2015
Tidsskr Nor Legeforen 2015
135:1122
DOI: 10.4045/tidsskr.15.0559

Redaktør: .



PDF



SKRIV UT



KOMMENTER ARTIKKEL

Dysleksi

Lesevansker

[30 spørsmål om dysleksi](#)

[Har jeg dysleksi?](#)

[Dysleksi fra A til Å](#)

[Faglitteratur](#)



30. Har antallet dyslektikere økt i de siste årene?

Om dysleksi i første omgang er et biologisk/arvelig avvik, er det neppe trolig at det har skjedd en økning i antallet dyslektikere. Derimot kan man tale om en økning på et annet plan. Samfunnets krav om effektiv skriftspråklig ferdighet vokser stadig. Om man tidligere i ganske mange yrker kunne klare seg med en beskjeden leseferdighet og nesten ingen skriveferdighet, kan man i dag nesten ikke finne noe yrke uten høye krav til skriftspråket. Det betyr at stadig flere mennesker med dyslektisk disposisjon kommer til kort.

I løpet av de siste tiår får stadig flere mennesker lengre utdanning. Og utdanningen stiller stadig større krav til selvstendig skriftspråklig arbeid. Datamaskiner invaderer yrkesliv og hverdagsliv for stadig flere mennesker. Moderne informasjonsteknologi stiller store krav til skriftspråklig presisjon, der dyslektikere ubarmhjertig kommer til kort.

[« Tilbake til spørsmålene](#)



Forsker Bjørg Kjær mener det er absurd at vi tilbyr barn med atferdsvansker diagnoser i stedet for å se på hva som i omgivelsene bidrar til å gi barna problemer. Illustrasjonsfoto: ThinkstockPhoto

Flere barn får diagnoser når ansatte blir færre

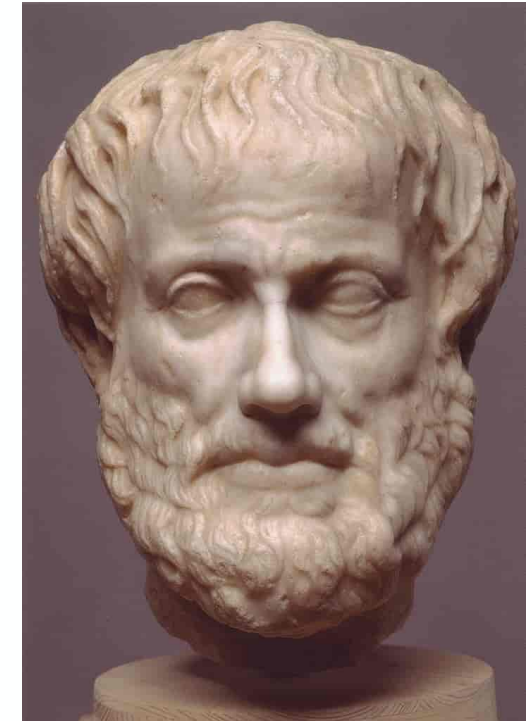
Antallet danske barn som får diagnoser har økt med 43 prosent på seks år. Flere barn får diagnoser når antallet voksne per barn blir færre, viser ny forskning.

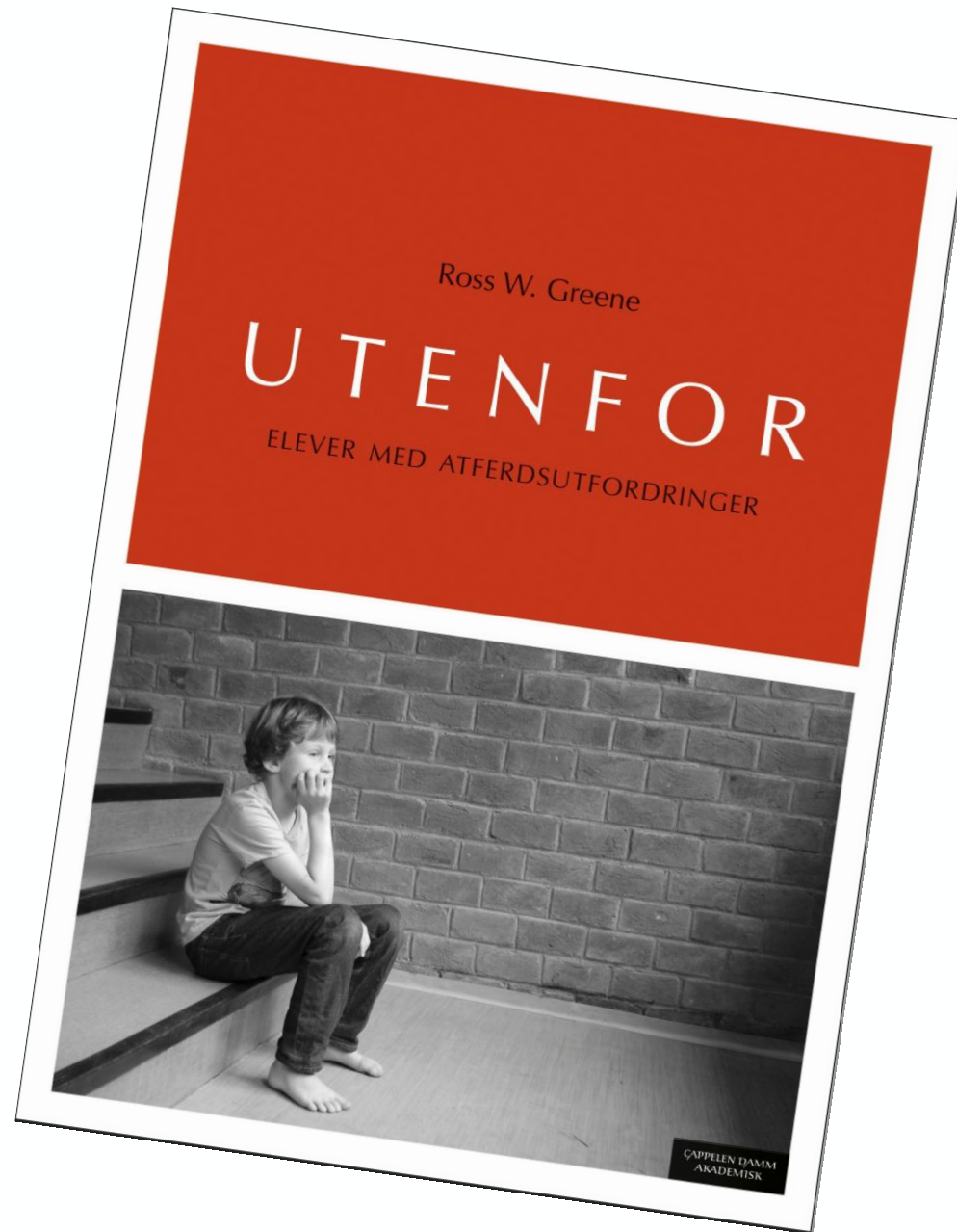
Forståelse og konsekvenser

Utgangspunkt	Tidlig innsats og Kartlegging	Omfang av lærevansker og diagnoser	«Den frie viljen»	Pedagogisk tilnærming	Åpning for medvirkning
Individorienterte modeller	Utrede barnets evner og forutsetninger ut i fra kriterier for normalitet	Flere oppdages på et tidligere tidspunkt			
Sosialkonstruktive modeller	Kartlegge barrierer og muligheter i læringsmiljøet	Færre barn kommer til kort og får navngitte lærevansker og diagnoser			

Moralfilosofien

- Dersom viljen ikke er fri, så kan heller ikke mennesket holdes ansvarlig for sine handlinger (Aristoteles, 2013)
- Det er altså kun den «frivillige» handlingen vi kan ansvarliggjøres for, og for å kunne vurdere «frivillighet» legges det til grunn at den som utfører handlingen må inneha både *kunnskap* og *kontroll* (Svendsen, 2013).
- Det er bare i de tilfellene der **fornuft og dømmekraft er hemmet eller "blokkert"** at samfunnet kan se med forståelse på den som har handlet i strid med moralprinsippene».
- Kriminelle lavalder knyttes til «*barnets bristende utvikling, ofte i termer som manglende modenhet og moralsk innsikt*» (Gröning, 2014, s. 317)
- Barn har også i **mindre grad den samme evne til (viljens) motstandskraft mot impulser** til å begå handlinger som bryter med lovverket (Gröning, 2014).





Barn gjør det bra hvis de kan (ferdigheter og kontroll)

«Altså diagnoser som gjør at de ikke nødvendigvis klarer å ha det samme fokuset som en vanlig elev»

«Jeg har en elev som har ADHD. I utgangspunktet har han medisiner og når han går på dem så fungerer han veldig godt i klassen»

Da var det en elev som hadde en dårlig, en veldig dårlig dag. Bare jeg snakket til henne, bare jeg satt meg ned ved siden av, bare kom litt bort i, så var det skriking og skråling, ikke kom nær meg, ikke rør meg.....Hun hadde det altså så vanskelig inni seg. Hun har ingen språk, og ingen regulering, hun går ikke ut og tar en pause.....alle de tingene vi egentlig trener på at hun skal gjøre. Hun klarer det ikke i felleskapet, og da blir det jo vanskelig overfor en hel klasse. Når det er helt stille, og plutselig så suser det en pult gjennom rommet fordi at den som hun spilte med hadde fått flere poeng enn henne i et mattespill».

Barn gjør det bra hvis de vil (motivasjon)

- «Det å teste ut» handler om å bli trygg på lærer og *«finne ut om lærere er til å stole på»*.
- Enkelte elever *«synes det er gøy å gjøre en lærer litt svett og stresset»*
- Det handler om å *«skape en litt utrygghet hos læreren og skape litt anarki så det er lett for dem å slippe unna det som lærere har bestemt at de skal gjøre.*
- En lærer er også tydelig på at utfordrende atferd også handler om manglende respekt, og sier: *«Elevene får mindre og mindre respekt for oss voksne, det er mindre og mindre respekt for andre elever og medelever»*.
- *«Skal dere være i dette klasserommet, må dere forholde dere til reglene»*.

Motivasjon

Ferdigheter

	<i>JA</i>	<i>NEI</i>
<i>JA</i>	Vetilpasset	Mistilpasset
<i>NEI</i>	Mistilpasset	Mistilpasset

Barn og unge som utfordrer oss

- Knekker ikke lesekode
- Dårlig uttale
- Stammer
- Strever med å huske gangetabellen
- Barn som ofte blir lei seg
- Knekker ikke vennskapskode
- Vansker med å lese det sosiale
- Vansker med å ta i bruk det en vet
- Strever med å huske å rydde etter seg
- Barn som ofte blir sinte

RIKS **KONSERT** ENE

CONCERTS NORWAY

Forståelse og konsekvenser

Utgangspunkt	Tidlig innsats og Kartlegging	Omfang av lærevansker og diagnoser	«Den frie viljen»	Pedagogisk tilnærming	Åpning for medvirkning
Individorienterte modeller	Utrede barnets evner og forutsetninger ut i fra kriterier for normalitet	Flere oppdages på et tidligere tidspunkt	Flere med begrenset kunnskap og kontroll	Skreddersøm ettersom eleven «mangler» det som skal til	
Sosialkonstruktive modeller	Kartlegge barrierer og muligheter i læringsmiljøet	Færre barn kommer til kort og får navngitte lærevansker og diagnoser	De fleste barn har adekvat kunnskap og kontroll	Universell praksis	

Barnet som objekt

- Elevmedvirkning blir «underordnet» ettersom barnet ikke vet sitt eget beste.
- Dette åpner igjen opp for en paternaliserende pedagogisk praksis der barnet først og fremst blir gitt en posisjon som objekt.
- Risikoen for inhumanitet er størst når grunnsynet er forankret i et objektiverende kunnskapssyn
- Når barnet først og fremst blir et objekt som skal formes ved bruk av pedagogiske oppskrifter, faller de etiske vurderingene ofte i bakgrunnen.

(Ekeland, 2014).

Barnet som subjekt

- Å bli gitt posisjon som subjekt innebærer å bli tilkjent kompetanse og forutsetninger til å ta egne valg, ta ansvar, ha ønsker og intensjoner, og dømmekraft i forhold til egne handlinger.
- Pedagogens oppgave handler ut ifra en slik tilnærming derfor ikke utelukkende om å avlære og fjerne uønsket atferd.
- Pedagogen må i dialogen barnet.

(Ekeland, 2014)

Forståelse og konsekvenser

Utgangspunkt	Tidlig innsats og Kartlegging	Omfang av lærevansker og diagnoser	«Den frie viljen»	Tilpasset opplæring	Åpning for medvirkning
Individorienterte modeller	Utrede barnets evner og forutsetninger ut i fra kriterier for normalitet	Flere oppdages på et tidligere tidspunkt	Flere med begrenset kunnskap og kontroll	Skreddersøm ettersom eleven «mangler» det som skal til	Objekt
Sosialkonstruktive modeller	Kartlegge barrierer og muligheter i læringsmiljøet	Færre barn kommer til kort og får navngitte lærevansker og diagnoser	De fleste barn med adekvat kunnskap og kontroll	Universell ordinær praksis	Subjekt

The diagram consists of two green, irregularly shaped areas separated by a horizontal line. The top area is labeled 'Praxis' and contains three green arrows forming a cycle: one pointing right at the top, one pointing down on the right, and one pointing up on the left. The bottom area is labeled 'Praxis-driver' and contains two green arrows pointing towards each other from the top, suggesting a driving force or influence.

Praxis

Praxis-driver

Det pedagogiske skjønn

- Calderhead (1981) hevder at en lærer i løpet av en 45 minutters undervisningstime treffer opp mot 200 beslutninger
- Blackley et al. (2021, p. 548) stated that “the process and outcome of decisions made in a classroom are important, considering teachers are estimated to make a new decision every 15 seconds”.



Phronesis – praktisk klokskap

- En moralsk dyd med tilbøyelighet til å handle klokt, sant og rettferdig (Aristoteles et al., 2011)
- «Knowing what to do when you don't know what to do» (Van Manen, 2015)
- Profesjonelt artisteri (Schön, 1987)
- Refleksiv improvisasjon (Werler, 2015)

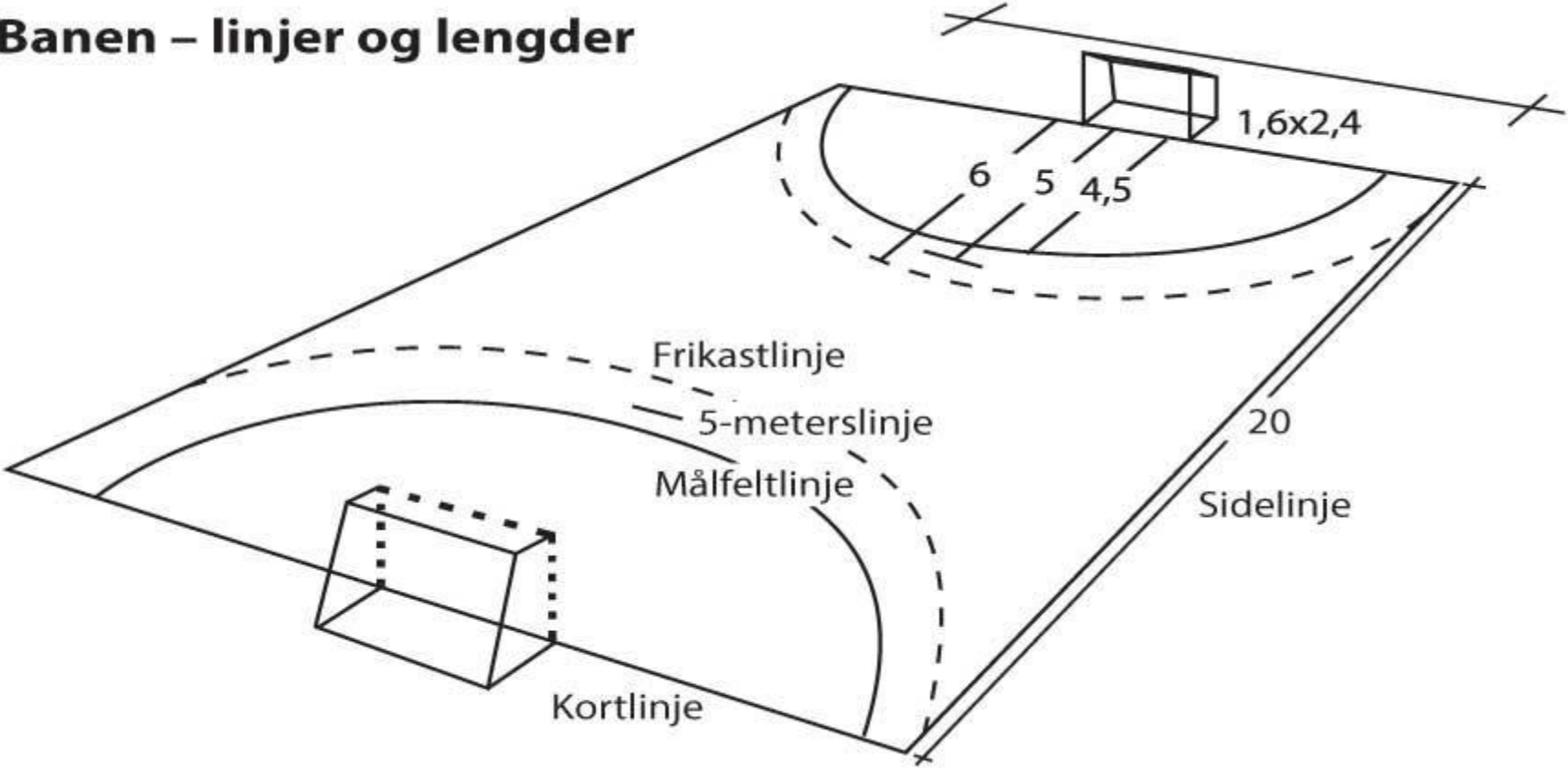


Utvikling av praktisk klokskap

- Reflection IN practice
- Reflection ON praktis



Banen – linjer og lengder





OPEN ACCESS

EDITED BY
Joanne Banks,
Trinity College Dublin,
Ireland

REVIEWED BY
William Nketsia,
Western Sydney University,
Australia
Marit Uthus,
Norwegian University of
Science and Technology,
Norway

*CORRESPONDENCE
Kristian Øen
✉ kristian.oen@nla.no

SPECIALTY SECTION
This article was submitted to
Special Educational Needs,
a section of the journal
Frontiers in Education

RECEIVED 12 June 2022
ACCEPTED 23 January 2023
PUBLISHED 09 February 2023

CITATION
Øen K, Krumsvik RJ and Skaar ØO (2023)
Inclusion in the heat of the moment: Balancing
participation and mastery.
Front. Educ. 8:967279.
doi: 10.3389/feduc.2023.967279

COPYRIGHT
© 2023 Øen, Krumsvik and Skaar. This is an
open-access article distributed under the terms
of the [Creative Commons Attribution License
\(CC BY\)](#). The use, distribution or reproduction
in other forums is permitted, provided the
original author(s) and the copyright owner(s)
are credited and that the original publication in
this journal is cited, in accordance with
accepted academic practice. No use,
distribution or reproduction is permitted which
does not comply with these terms.

Inclusion in the heat of the moment: Balancing participation and mastery

Kristian Øen^{1*}, Rune Johan Krumsvik² and Øystein Olav Skaar³

¹Department for Pedagogy, NLA University College, Bergen, Norway, ²Department for Education, University of Bergen, Bergen, Hordaland, Norway, ³Faculty of Education, Inland Norway University of Applied Sciences, Elverum, Oppland, Norway

Individual and social explanatory models provide different frameworks for teachers' practice. This study addresses how teachers' understanding of inclusion and challenging behaviors affects their work with an inclusive practice in school. The chosen research design can be characterized as a qualitatively driven mixed-method case design, and the data collection was based on an explorative sequential design. All teachers from two schools that both have a vision linked to being inclusive were invited to participate, and the first five teachers who signed up from each school were included in this study. The data are based on interviews with and observations of 10 teachers as well as a survey conducted at 16 schools in Western Norway distributed across eight different municipalities. Based on an inductive analysis, the findings show that physical participation in the classroom is central to teachers' understanding of inclusion. At the same time, they emphasize the importance of social and academic mastery. The study, nevertheless, shows that classroom participation and coping can conflict with each other. This means that teachers must often balance different considerations related to both practical and ethical dilemmas. When they encounter challenging behavior, they are additionally forced to make assessments in stressful situations. It is also in these situations that the underlying and often unconscious explanatory models provide the greatest guidance for the teachers' decisions. Nevertheless, decision-making in stressful situations seems to be an almost absent topic in both teacher training and the professional community in schools. The authors of this article, therefore, argue that decision-making in stressful situations seems to be underestimated in the work on developing inclusive practices.

KEYWORDS

challenging behavior, inclusive education, mixed method, case design, decision making

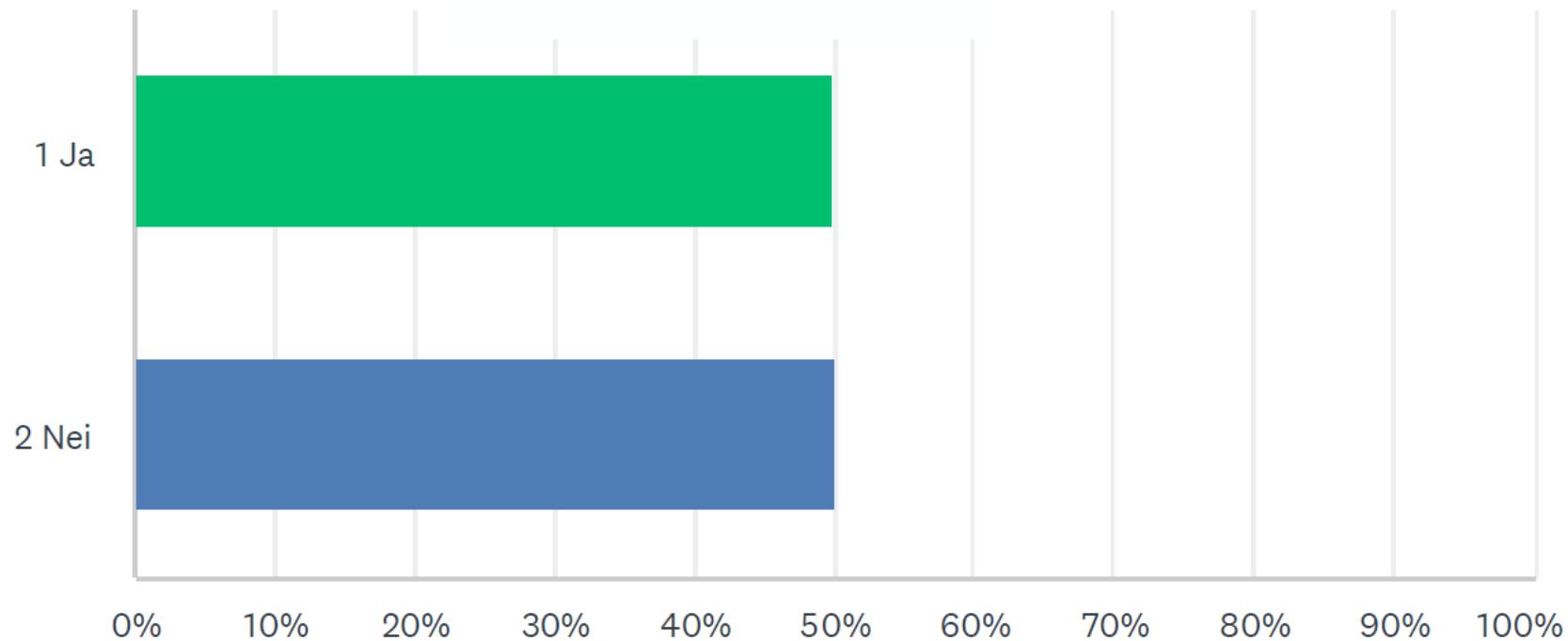
Høyt stressnivå

«Stress kan karakteriseres som en tilstand eller følelse der situasjonens krav overstiger de personlige og sosiale ressursene individet er i stand til å mobilisere»

(Phillips-Wren & Adya, 2020).



Har du i løpet av din tid som lærer vurdert å bytte yrke der årsaken direkte eller indirekte kan knyttes til utfordrende atferd?



Forebygging av krenkelseser mot barn





NLA
Høgskolen

«De gir oss merknader og tilbakemeldinger og holder ingenting tilbake. Det føles som å få seg en på tryne, men man tenker smartere etter hver gang»

Psykologisk trygghet

- Nye perspektiv kan være **truende** (Senge, 2005)
- **Balansering** mellom emosjonell støtte og utfordrende spørsmål (Razer & Friedman 2013)
- Etablering av **psykologisk trygghet**



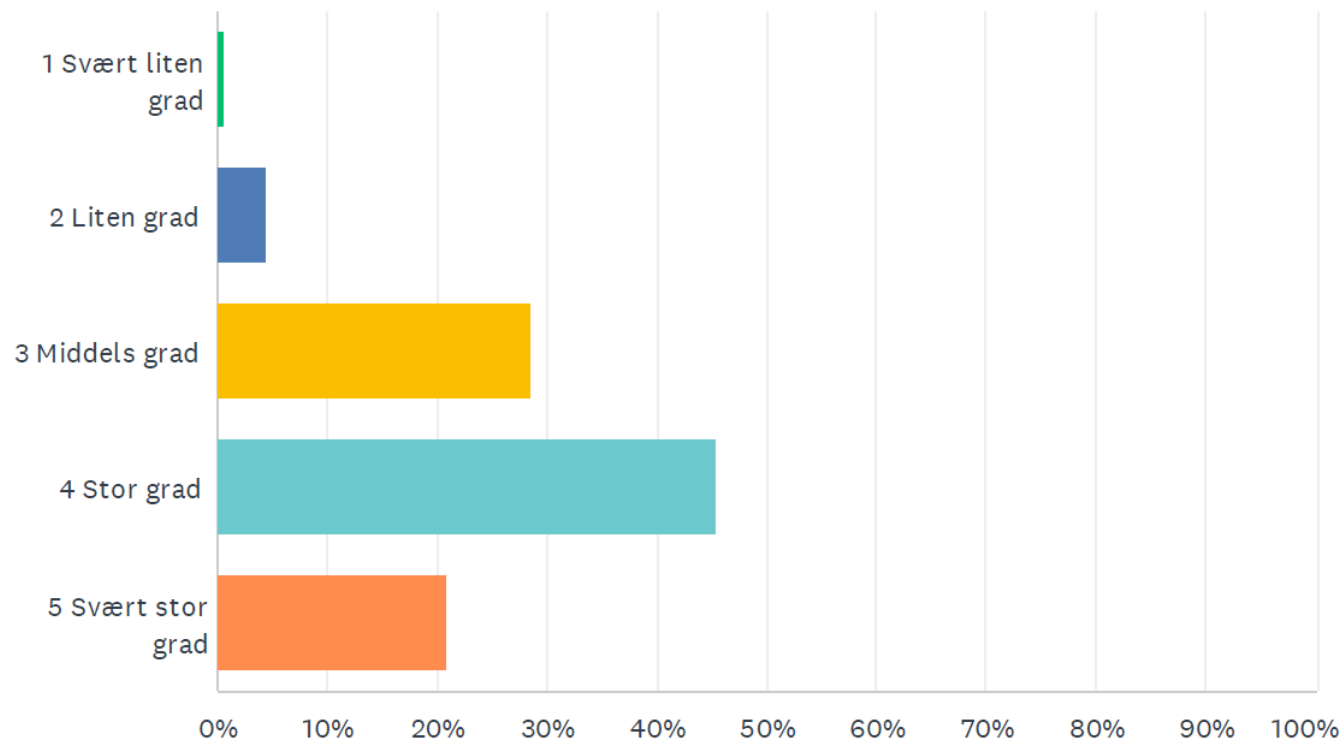
Psykologisk trygghet

«Psykologisktrygghet handler om å kunne si hva man mener, komme med innspill og forslag, dele sin kompetanse og være seg selv uten å frykte represalier eller andre sosiale sanksjoner.»

(Edmondson, 2019)

- Selv for de som tenker at de er frittalende, er det å komme med innspill og konstruktiv feedback mindre vanlig en man skulle tro
- Mindre psykologisk trygghets for ansatte som står «lavere på jobbrangstigen»





SVARVALG	SVAR
1 Svært liten grad	0.69%
2 Liten grad	4.47%
3 Middels grad	28.52%
4 Stor grad	45.36%
5 Svært stor grad	20.96%

Du har over tid lagt merke til at en av dine kollegaer i sin samhandling med elevene nærmest fremprovoserer utfordrende atferd. Hva gjør du?

Jeg prøver i gi læreren noen små hint og tips uten å være for direkte

52%

Jeg tar kontakt med min nærmeste leder og forteller om dette

35%

Gi direkte beskjed om dette til læreren

13%

Ingenting

0%

Vet ikke

0%

En lærer har over tid lagt merke til at du i din samhandling med elevene nærmest fremprovoserer utfordrende atferd. Hva ønsker du at læreren skal gjøre du?

Gi direkte beskjed om dette til meg



Prøve å meg noen små hint og tips uten å være for direkte



At han/hun tar kontakt med min nærmeste leder og forteller om dette



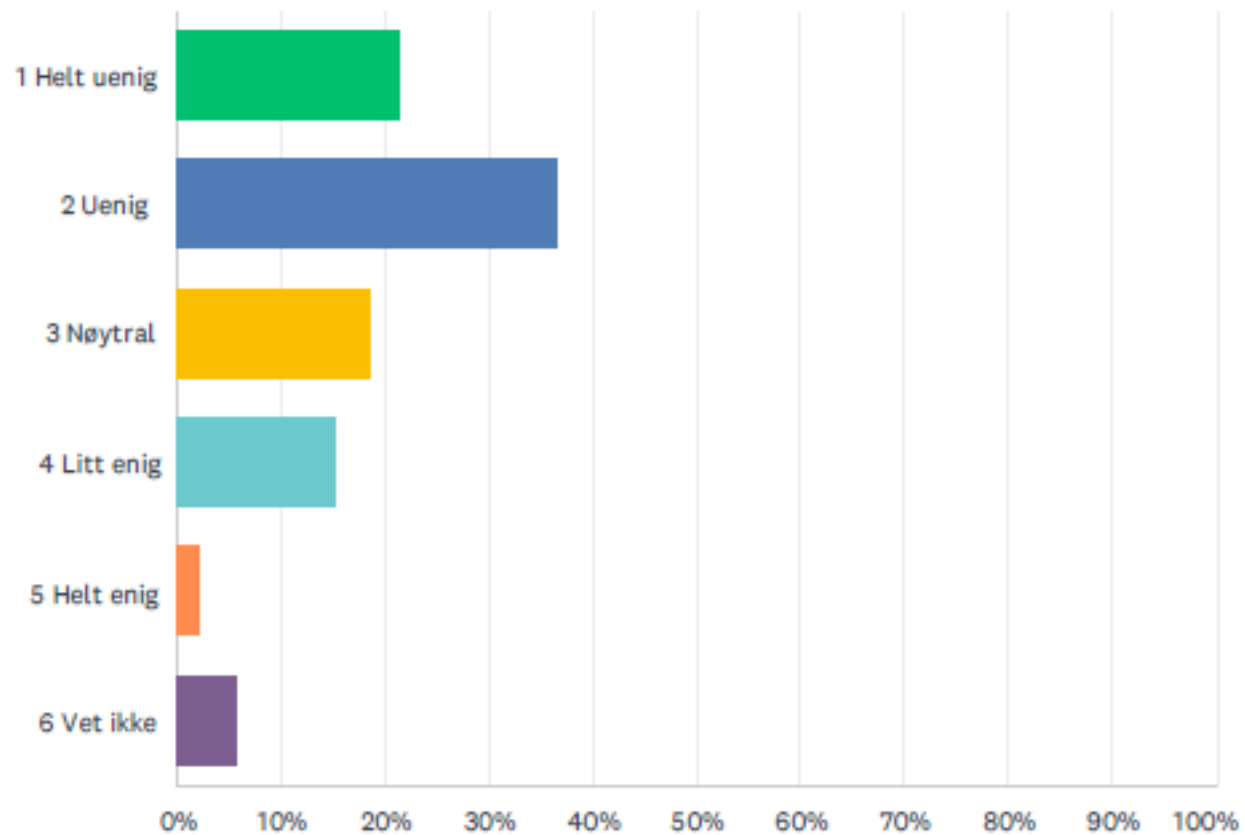
Ingenting



Vet ikke



På denne skolen benytter vi oss av systematisk kollegaveiledning



Heldigvis ikke

Ikke for å være negativ, vi prater jo sammen, og masse flotte og flinke kollegaer, men systematisk?

Har jobbet med det målrettet tidligere skoleår.

Ikkje no, men har gjort det tidlegare

Ved behov, ingenting fast

Psykologisk trygghet

	Lav profesjonalitet	Høy profesjonalitet
Høy psykologisk trygghet	Komfort sone	Lærings og utviklingsorientert sone
Lav psykologisk trygghet	Likegyldig sone	Engstelig sone

(Oversatt fra Edmondson, 2019)

Diskusjon

Dersom en antar at praktisk klokskap kan forebygge krenkelser av barn fra voksne:

Hvordan kan man som leder legge til rett for at det profesjonsfaglige felleskapet jobber systematisk med «reflection in practice» og «reflekstion on practice»

